

131792 - تفاوتی میان نماز مرد و زن وجود ندارد

سوال

رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرماید: **همانطور که می بینید من نماز می گزارم، نماز بگزارید.** آنچه از حدیث دانسته می شود این است که تفاوتی میان روش نماز مرد و زن نیست، نه در قیام و نه در نشستن و نه در رکوع و سجود. بنابراین من از زمانی که به سن تکلیف رسیده ام به همین صورت نماز می خوانم. اما اینجا در کنیا برخی از زنان با من جر و بحث می کنند و می گویند نماز صحیح نیست چون شبیه نماز خواندن مردان است و مثال هایی را که از نظر آنان در آن نماز مرد از نماز زن متفاوت است ذکر می کنند، از جمله گذاشتن دستان بر روی سینه یا دست نبستن یا راست کردن کمر در هنگام رکوع و دیگر امور که من را قانع نکرد. خواهشمندم بیان کنید که آیا در نحوه ادا تفاوتی میان نماز مرد و زن وجود دارد؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

«صحیح این است که نماز زن و مرد فرقی ندارد و تفاوت هایی که برخی از فقها ذکر کرده اند دلیلی ندارد و حدیثی که در سؤالتان از آن یاد کردید این سخن رسول الله - صلی الله علیه وسلم - است که می فرماید: **همانطور که می بینید من نماز می گزارم، شما نماز بگزارید** که شامل همه است، و تشریحات اسلامی مردان و زنان را شامل می گردد مگر آنکه دلیلی بر استثنا وجود داشته باشد. بنابراین سنت این است که زن در رکوع و سجود و قرائت مانند مردان نماز بخواند، و گذاشتن دستان بر سینه بهتر است و همینطور گذاشتن آن بر زانوها در رکوع و گذاشتن آن بر زمین و روبروی شانه ها یا گوش ها در هنگام سجود، و همینطور راست کردن کمر در هنگام رکوع و آنچه در هنگام رکوع و سجود و بلند شدن از سجده اول گفته می شود، در همه ی اینها بنا بر حدیث **صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي** با مردان یکی است. این حدیث را بخاری در صحیح خود روایت کرده است.

اما اقامه و اذان خارج از نماز است و مخصوص مردان است. در این مورد نص وجود دارد که مردان باید اقامه و اذان را به جای آورند و زنان نه اقامه دارند و نه اذان. در مورد بلند خواندن قرائت در نماز، زنان می توانند در نماز صبح و مغرب و عشاء بلند قرائت کنند؛ در هر دو رکعت نماز صبح، در دو رکعت اول مغرب و دو رکعت اول عشاء، همانطور که مردان این

اسلام سوال و جواب

ناظر كل:
شيخ محمد صالح المنجد

ركعات را با صدای بلند می خوانند».

شيخ عبدالعزيز بن باز رحمه الله